

Dosarul nr.3ra-427/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, A. Malfi, E. Palanciuc)

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh

judecând recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne și de către Alexandru Dumbrăveanu, reprezentat de avocatul Vasile Geru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Dumbrăveanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenienți accesorii Inspectoratul General al Poliției și Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” cu privire la restituirea sumei, încasarea penalității pentru neachitarea salariului, încasarea salariului mediu lunar pentru absența forțată de la muncă, constatarea ilegalității sistării plății pensiei, obligarea achitării pensiei și a restanței la plata pensiei, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 aprilie 2017 Dumbrăveanu Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la restituirea sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.XXXXXX din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească, încasarea sumei în mărime de 120 688,50 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei, încasarea salariului mediu lunar pentru absența forțată de la muncă pentru perioada de 24 luni și 23 zile în mărime de 186 261,93 de lei, încasarea penalității calculate pentru neplata în termen a salariului în mărime de 68 913,93 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei și restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3 000 de lei.

La 30 martie 2018 Dumbrăveanu Alexandru și-a majorat pretențiile, înaintându-le și împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenienții accesorii Inspectoratul General al Poliției și Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger”, solicitând restituirea de la Ministerul Afacerilor Interne a sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr. XXXXX din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească; - încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne a sumei în mărime de 123 253,13 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească; - încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne a salariului mediu lunar pentru absența forțată în sumă de 233 064,53 de lei pentru perioada 17 decembrie 2014 - 23 ianuarie 2017; - încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne a penalității calculate pentru neplata în termen a salariului în mărime de 279 021,10 de lei; - constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne; - obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite restanța pensiei lunare în mărime de 6 445,32 de lei, începând cu 01 ianuarie 2017 până la reluarea achitării efective a pensiei pentru vechime în muncă; - repararea de către Ministerul Afacerilor Interne a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei; - restituirea de către Ministerul Afacerilor Interne a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3000 de lei (f.d.148A-155 vol.I).

În motivarea acțiunii și a cererii suplimentare a invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 17 decembrie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2015 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2015, s-a recunoscut nul ordinul MAI nr.206 ef. din 29 martie 2013 cu privire la întreruperea raporturilor de serviciu, rezilierea contractului individual de muncă în legătură cu lichidarea subdiviziunilor poliției sau cu reducerea statelor de personal în privința lui Dumbrăveanu Alexandru, fiind dispusă: - încasarea din contul MAI în beneficiul lui Dumbrăveanu Alexandru salariului pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 160 277 de lei; - restabilirea lui Dumbrăveanu Alexandru în funcția de locțiitor al comandantului, șef Secție acoperire și intervenție a Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” al Inspectoratului General al Poliției; - obligarea MAI să-i includă în vechimea în muncă perioada de 05 octombrie 2012 - 05 octombrie 2013, luându-se în calcul la calcularea vechimii ce îi dă dreptul la pensie o lună și jumătate vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Ca urmare, prin ordinul nr.11 ef. din 23 ianuarie 2017 Ministerul Afacerilor Interne a executat parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 17 decembrie 2014, prin numirea lui Alexandru Dumbrăveanu, în funcție de locțiitor al comandantului, șef Secție, acoperire și intervenție a Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a Inspectoratului General al Poliției.

Atenționând asupra faptului că, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 17 decembrie 2014 s-a dispus încasarea din contul MAI în beneficiul lui Dumbrăveanu Alexandru a salariului pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 160 277 de lei reieșind din salariu mediu lunar impozitat în

sumă de 7 450,50 de lei, care a fost calculat pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada de 21 luni și 16 zile.

Astfel, având în vedere faptul că, suma de 160 277 de lei stabilită prin hotărârea Judecătorei Centru, mun.Chișinău din 17 decembrie 2014 și până la 23 ianuarie 2017, ziua emiterii ordinului de către MAI cu privire la executarea hotărârii, n-a fost achitată în termen, fiind reținută neîntemeiat plata într-o perioadă de 769 zile calendaristice, consideră că MAI urmează să-i achite penalitatea prevăzută de art.330 al.(1) Codul muncii, în mărime de 123 253,13 de lei $((160\ 277 \times 0,1\ \%) \times 769\ \text{zile})$.

Ulterior, la 15 februarie 2017 prin înștiințarea nr.15/1-304 MAI ia adus la cunoștință că, a efectuat transferul sumei în mărime de 160 277 de lei pentru stingerea datoriei executorului judecătoresc Igor Doroftei, întocmind un calcul, prin care neîntemeiat deduce din suma ce urma să-i fie încasată, impozitul în mărime de 25 589,46 de lei, nechătând la faptul că suma în mărime de 160 277 de lei a fost stabilită de către instanța de judecată reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 7 450,50 de lei.

Prin urmare, suma în mărime de 25 589,46 de lei a fost reținută ilegal și urmează a-i fi restituită.

Mai mult, necătând la faptul neachitării sumei în mărime de 160 277 de lei calculată de către instanța de judecată pentru perioada de 21 luni și 12 zile, nu i s-a achitat și salariul mediu lunar pentru absența forțată de la lucru pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017, adică cumulativ 25 luni și 6 zile. Astfel, din răspunsul nr.34/29-D-41/18 din 12 martie 2018 urmează că salariul mediu lunar calculat al loțiitorului comandantului șef SAI al BPDS „Fulger” constituia 7 964,32 de lei la data de 29 martie 2013 reieșind din salariul de funcție în sumă de 1 377,50 de lei, iar prin ordinul MAI nr.313 din 28 octombrie 2014 s-a majorat salariul de funcție pentru militari, efectivul de trupă și corpul de comandă salarizați conform Rețelei tarifare unice, Anexa nr.15 la ordinul MAI nr. 152 din 03 mai 2013 începând cu 01 octombrie 2014, deci la funcția loțiitor comandant categoria de salarizare este 21, adică 2% și salariul de funcție 1 568 de lei, respectiv salariul mediu lunar calculat constituie 9 306,40 de lei la data de 23 mai 2017.

Așadar, din informația parvenită se constată că, în ziua emiterii hotărârii de restabilire în funcția anterior deținută salariul mediu lunar constituia 9 306,40 de lei, începând cu 01 octombrie 2014, respectiv pentru perioada de 24 luni MAI urma să-i achite suma în mărime de 223 353,60 de lei (9 306,40 de lei, salariul mediu lunar x 24 luni pentru anii 2015-2016), iar în luna decembrie 2014 au fost 23 de zile lucrătoare dintre care, începând cu 17 decembrie 2014, ziua emiterii hotărârii de restabilire, rămân 9 zile lucrătoare și neachitate în sumă de 3 641,63 de lei $((9\ 306,40\ \text{de lei} : 23) \times 9\ \text{zile})$ și în luna ianuarie 2017 până la data de 23 ianuarie 2017, ziua restabilirii în funcție, au fost 15 zile lucrătoare și neachitate și, respectiv salariul neachitat pentru 15 zile din luna ianuarie 2017 constituie suma în mărime de 6 069,30 lei (404,62 lei, salariu pe zi x 15 zile), deci în total nu i s-a achitat suma în mărime de 233 064,53 de lei (223 353,60 lei + 3 641,63 lei + 6 069,30 lei).

Totodată, urmează să-i fie achitată și penalitatea în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere din data emiterii ordinului nr.11ef din 23 ianuarie 2017 cu privire la restabilirea în funcția anterior deținută, începând cu 17 decembrie 2014,

ce constituie 753 de zile calendaristice dintre care pentru anul 2015 – 365 zile, pentru anul 2016 – 366 zile și 22 de zile din luna ianuarie 2017, precum și până la 31 martie 2018, în total în mărime de 279 021,10 de lei (178 570, 29 lei, 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere pentru neachitarea salariului la timp până la 23 ianuarie 2017, ziua restabilirii în câmpul muncii, + 100 450, 81 de lei, 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere pentru neachitarea salariului la timp de la 23 ianuarie 2017 până la 31 martie 2018).

La fel, consideră că MAI neîntemeiat a sistat plata pensiei stabilită pe linia MAI odată cu emiterea ordinului nr. 11 ef din 23 ianuarie 2017 cu privire la restabilirea în funcția anterior deținută de către Alexandru Dumbrăveanu, locțiitor al comandantului, șef Secție acoperire și intervenție a Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a Inspectoratului General al Poliției, începând cu 01 ianuarie 2017, făcând referire la ordinul din 31 decembrie 2015 a MAI cu privire la executarea hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 17 decembrie 2014, fapt adus la cunoștința reclamantului prin înștiințarea din 28 decembrie 2017 sub nr.15/3- 2012 Direcției protecție și asistență socială a DGH1 a MAI. Or, art.2 al.(2) al Legii 1544-XII din 23 iunie 1993, stabilesc condițiile de asigurare cu pensie a persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie. Iar art.13 și art.14 din aceeași lege indică că, li se acordă de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu pensie în mărime de la 50 la 75 % din suma pensiei cuvenite, prevederi similare se regăsesc și în art.53 prezentei legi.

Având în vedere faptul că, are o vechime în muncă de peste 28 ani și ținând cont de prevederile legii menționate, se impune că, Direcția protecție și asistență socială a DGEF a MAI urma să reia achitarea pensiei din ziua sistării luând în considerare timpul de muncă efectiv lucrat. Or, pensia și salariul sunt de natură diferită și fiecare dintre acestea face obiectul unui tratament diferit din punct de vedere al calculului contribuțiilor sociale, motiv din care nu poate fi sistată sau recalculată în contul salariului pentru absență forțată de la lucru după cum a motivat angajatorul. Dreptul la pensie este raportat dreptului de proprietate pentru care Alexandru Dumbrăveanu ca salariat, a achitat pe parcursul anilor contribuții de asigurări sociale motiv din care solicită restabilirea pensiei.

Menționând asupra faptului că conform Hotărârii Guvernului RM nr.1427 din 28 decembrie 2016 cu privire la preluarea atribuțiilor de plată a pensiilor și prestațiilor sociale militarilor, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție în temeiul prezentei hotărâri urma să prezinte Casei Naționale de Asigurări Sociale listele beneficiarilor de pensii și prestații sociale, până la 31 decembrie 2016, deci Direcția protecție și asistență socială a DGEF a MAI nu este obligată de reluarea pensiei și achitarea restanței, motiv din care pretenția dată o înaintează față de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin încheierea din 30 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în proces a fost atras în calitate de copârât Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.163 verso vol.I).

Prin hotărârea din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la Ministerul Afacerilor Interne salariul mediu lunar pentru absența forțată în sumă de 199 453,68 de lei pentru perioada 17 decembrie 2014 - 23 ianuarie 2017 și penalitatea calculată pentru neplata în termen a salariului în mărime de 279 021 de lei, constatată ca fiind ilegală sistarea plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne la 01 ianuarie 2017 cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i achite pensia stabilită de MAI și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017, încasată suma în mărime de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral de la Ministerul Afacerilor Interne, precum și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3 000 de lei, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 februarie 2019 în partea respingerii pretențiilor cu privire la restituirea sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.064-648/16 din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească; - încasarea sumei în mărime de 123 253,13 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017, și admiterea pretențiilor cu privire la - încasarea salariului mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 199 453, 68 de lei reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 7 964,32 de lei, precum și a penalității calculate pentru neplata în termen a salariului în mărime de 279 021 de lei; - constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne; - obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să plătească pensia și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017, și s-a emis în această parte o nouă decizie, prin care s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul lui Dumbrăveanu Alexandru: - suma în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.064-648/16 din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească; - suma în mărime de 123 253,13 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017; - salariu mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 233 064,53 de lei, reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 9 306, 40 de lei, cu reținerea cotizațiilor și impozitelor prevăzute de lege; - suma în mărime de 283 104,34 de lei penalitatea calculată pentru neplata în termen a salariului în mărime de 233 064,53 de lei (0,1% pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 17.08.2017 și 0,3% pentru perioada 18.08.2017 până la 30.03 2017).

S-au respins pretențiile cu privire la constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne, obligarea Casei Naționale de Asigurări

Sociale să plătească pensia și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017, ca neîntemeiate.

S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 februarie 2019 în partea admiterii pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral și restituirea cheltuielilor judiciare.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil, a constatat că prima instanță n-a stabilit circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei în partea pretenției cu privire la restituirea sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr. XXXXX din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească, respingând-o neîntemeiat, motiv din care instanța de apel a casat hotărârea instanței de fond în această parte cu emiterea unei decizii noi privind admiterea pretenției date.

A menționat că, prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia privind respingerea pretenției cu privire la încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Alexandru Dumbrăveanu sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.064-648/16 din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească.

La acest capitol, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a reținut că, printr-o hotărârea judecătorească irevocabilă cum ar fi hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 17 decembrie 2014 s-a hotărât încasarea din contul MAI în beneficiul lui Dumbrăveanu Alexandru salariului pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 160 277 de lei.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a conchis că, dat fiind faptul că, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a stabilit cert că, MAI urmează să-i achite lui Dumbrăveanu Alexandru salariul pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 160 277 de lei, respectiv neachitarea sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.064-648/16 din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, este neîntemeiată. Prin urmare, Colegiul a dat o apreciere critică argumentului instanței de fond precum că, în cazul dat Dumbrăveanu Alexandru urma să conteste acțiunile executorului judecătoresc prin prisma art.161 al.(1) Cod de executare, și nicidecum să apeleze în instanța de judecată cu acțiune împotriva Ministerului Afacerilor Interne. În ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit că, anume Ministerul Afacerilor Interne, fiind debitor, urma să execute hotărârea instanței de judecată din 17 decembrie 2014, achitându-i suma în mărime de 160 277 de lei, care a fost dispusă spre plată, fără a-i reține din suma dată suma în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, care a fost reținută ilegal, informând în acest sens executorul judecătoresc, deci urmează a fi restituită.

Cu referire la pretenția cu privire la încasarea sumei în mărime de 123 253,13 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017, concretizată în instanța de apel, instanța de apel a atestat că, prima instanță neîntemeiat a respins-o și

urmează a fi admisă, deoarece abia la 23 ianuarie 2017 Ministerul Afacerilor Interne prin ordinul nr.11 ef. a ordonat executarea hotărârii Judecătoriei Centru mun.Chișinău din 17 decembrie 2014, respectiv reținerea achitării sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017 revine Ministerului Afacerilor Interne, motiv din care urmează să-i achite penalitatea pentru neachitarea salariului la timp. Or, conform art.330 al.(2) Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, 227 lit.j), 228 alin.(8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

În acest context, Colegiul a respins ca neîntemeiat argumentul apelantului Ministerului Afacerilor Interne, precum că a achitat salariul în termen în momentul în care suma dată a devenit una certă, exigibilă și scadentă. Or, suma dispusă spre plată în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu pentru absența forțată de la lucru a devenit una certă la 17 decembrie 2014, când s-a emis hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, deci pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017 MAI urmează să-i achite penalitatea pentru reținerea plății, care în cazul dat a avut loc din vina angajatorului.

La fel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a considerat că, prima instanța neîntemeiat a admis parțial pretențiile cu privire la încasarea salariului mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 199 453, 68 de lei reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 7 964,32 de lei, precum și a penalității calculate pentru neplata în termen a salariului în mărime de 279 021 de lei, nestabilind circumstanțele importante pentru examinarea cauzei și anume cuantumul salariului mediu lunar, ce nu i s-a achitat apelantului/reclamant din ziua emiterii hotărârii de restabilire în funcția anterior deținută, care constituia 9 306.40 de lei, motiv din care instanța de apel va casa și în această parte hotărârea instanței de fond, admițând pretențiile cu privire la încasarea salariu mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 233 064,53 de lei, reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 9 306,40 de lei, cu reținerea cotizațiilor și impozitelor prevăzute de lege, precum și suma în mărime de 283 104,34 de lei cu titlu de penalitate calculată pentru neplata în termen a salariului în mărime de 233 064, 53 lei (0,1% pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 17 august 2017 și 0,3% pentru perioada 18 august 2017 până la 30 martie 2018).

Colegiul a considerat că, urmează a fi dispusă încasarea salariu mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 233 064,53 de lei, reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 9 306,40 de lei, cu reținerea cotizațiilor și impozitelor prevăzute de lege, și nicidecum din salariu mediu lunar în mărime de 7 964,32 de lei după cum neîntemeiat a dispus prima instanță și nici din suma în mărime de 5 862,38 de lei după cum neîntemeiat indică Ministerul Afacerilor Interne. Or, justificarea salariu mediu lunar în mărime de 9306,40 de lei lui Dumbrăveanu Alexandru se confirmă prin răspunsul nr.34/29-D-41/18 din 12 martie 2018 Brigăzii de Poliție cu destinație specială "Fulger" al IGP al MAI (f.d.197, vol.I).

Colegiul a atestat că, în ziua emiterii hotărârii de restabilire în funcția anterior deținută salariul mediu lunar constituia 9 306,40 de lei, începând cu 01 octombrie 2014, respectiv pentru perioada de 24 luni MAI urma să-i achite suma în mărime de 223 353, 60 de lei (9 306,40 de lei, salariul mediu lunar, x 24 luni pentru anii 2015-2016), iar în luna decembrie 2014 au fost 23 de zile lucrătoare dintre care, începând cu 17 decembrie 2014, ziua emiterii hotărârii de restabilire, rămân 9 zile lucrătoare și neachitate în sumă de 3 641,63 de lei ((9 306,40 de lei : 23) x 9 zile) și în luna ianuarie 2017 până la data de 23 ianuarie 2017, ziua restabilirii în funcție, au fost 15 zile lucrătoare și neachitate, și, respectiv, salariul neachitat pentru 15 zile din luna ianuarie 2017 constituie suma în mărime de 6 069,30 de lei (404,62 lei, salariu pe zi, x 15 zile), deci în total nu i s-a achitat suma în mărime de 233 064,53 de lei (223 353,60 lei + 3 641,63 lei + 6 069,30 lei).

Totodată, Colegiul a dispus și încasarea penalității în mărime de 283 104,34 de lei cu titlu de penalitate calculată pentru neplata în termen a salariului în mărime de 233 064,53 de lei (0,1% pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 17.08.2017 și 0,3% pentru perioada 18 august 2017 până la 30 martie 2018), deoarece în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit neachitarea salariului în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 233 064,53 de lei.

Colegiul a reținut că, calculul prezentat de către apelantul/reclamant Dumbrăveanu Alexandru în instanța de apel este unul justificat și corespunde prevederilor art.330 al.(2) Codul muncii, fiind calculat reieșind din neplata salariului mediu lunar în mărime de câte 9 306,40 de lei lunar în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017, ceea ce denotă că, penalitatea urmează a fi calculată și achitată pentru fiecare zi de întârziere din data emiterii ordinului nr.11 ef din 23 ianuarie 2017 cu privire la restabilirea în funcția anterior deținută, începând cu 17 decembrie 2014, data emiterii hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

În total penalitatea pentru fiecare zi de întârziere pentru neachitarea salariului la timp constituie 283 104,34 de lei până la data de 30 martie 2018, ziua depunerii cererii de concretizare a cerințelor, fiind calculată până la data de 31 martie 2018, care urmează a fi încasată.

În cât privește pretențiile cu privire la constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i plătească pensia și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017, Colegiul a considerat că, prima instanță neîntemeiat a concluzionat admiterea lor în situația în care reclamantul/apelant a fost restabilit în funcția deținută printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, motiv din care instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe în această parte, emițând în această parte o hotărâre nouă cu privire la respingerea pretențiilor date ca neîntemeiate.

La acest capitol, Colegiul a reținut că, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 17 decembrie 2014 reclamantul/apelant a fost restabilit în funcție, ca urmare la 28 decembrie 2016 prin înștiințarea nr.15/3-2012 Direcția generală economie și finanțe al MAI l-a înștiințat pe Alexandru Dumbrăveanu despre sistarea plății pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017 în baza ordinului MAI nr.300 ef din 31 decembrie 2015 cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei mun.Chișinău, prin care Direcția generală juridică a MAI, Direcția generală economie și finanțe a MAI și Inspectoratul General al Poliției va asigura întreprinderea măsurilor ce se impun

pentru restituirea sumelor achitate, inclusiv cu titlu de pensie lui Dumbrăveanu Alexandru, de la 30 martie 2013 până la 17 decembrie 2014 (f.d.49, 90 vol.I). În asemenea circumstanțe, Colegiul a conchis că, acțiunile Ministerului Afacerilor Interne privind sistarea plății pensiei sunt legale. Or, reclamantul/apelant, fiind restabilit în funcția deținută nu cade sub incidența art. 2 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, care prevede că, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Colegiul a reținut că, în vederea executării hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 17 decembrie 2014 s-a emis ordinul nr.300ef din 31 decembrie 2015, prin care s-a anulat ordinul nr.206ef din 29 martie 2013, ce se referă la reclamantul/apelant, fiind dispusă achitarea salariului pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada 30 martie 2013 – 17 decembrie 2014, respectiv anularea unui act administrativ are ca efect desființarea acestuia cu putere retroactivă, deci în anul 2013 reclamantul/apelant nu a fost eliberat din funcție, iar dreptul la stabilirea pensiei se obține doar după eliberarea din serviciu.

Cu referire la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei, Colegiul consideră că, prima instanță just a admis pretenția dată integral, determinând corect cuantumul prejudiciului moral, ținând cont de perioada neachitării plății salariale în perioada 17 decembrie 2014 până în ianuarie 2017, care n-a fost achitată până în prezent, ce denotă incontestabil cauzarea suferințelor psihice, starea de stres și frustrare cauzate lui Alexandru Dumbrăveanu în legătura cu neplata salariului câte 9 306,40 de lei lunar. Or, conform art.329 Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

La 03 decembrie 2019 Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, iar la 17 februarie 2020 a depus recurs suplimentar solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată, motivând că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material.

A menționat că pretenția privind achitarea sumei de 25 589,46 de lei, calculată cu titlu de impozit din suma de 160 277 de lei, nu poate fi imputată Ministerului Afacerilor Interne or, aceasta a fost reținută de către executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare, fapt confirmat prin cererea lui Alexandru Dumbrăveanu adresată executorului judecătoresc nr.50/16 din 15 februarie 2016. Or, în cazul devenirii irevocabile a deciziei Curții de Apel, de la Ministerul Afacerilor Interne urmează a fi încasată dublu suma de 25589,46 de lei, calculată cu

titlu de impozit din suma de 160277 de lei, deja transferată pe contul executorului judecătoresc în procedura de executare silită.

A susținut că potrivit certificatului nr.34/29-1567 din 13 decembrie 2017, eliberat de Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” a IGP, salariul mediu lunar al reclamantului constituia la 29 martie 2013 – 7964,32 de lei și 9306,40 de lei – la 23 mai 2017. Certificatul atestă existența raporturilor de muncă a intimatului cu Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” a IGP, respectiv revendicarea drepturilor salariale izvorâte din litigiile de muncă, urmează a fi soluționate între părțile participante la raporturile contractuale de muncă.

A indicat că reclamantul a fost reangajat în funcția deținută anterior la 23 ianuarie 2017, astfel, nu este clară decizia instanței de apel privind calcularea penalității până la 18 august 2017 or, instanța judecătorească a depășit pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată.

Cât privește repararea prejudiciului moral a menționat că reclamantul nu a prezentat careva probe care ar justifica suportarea suferințelor psihice sau fizice, prin urmare fapta pricinuirii acestora nu a fost probată.

La 27 decembrie 2019 Alexandru Dumbrăveanu, reprezentat de avocatul Vasile Geru a declarat recurs împotriva deciziei 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, iar la 17 februarie 2020 a depus recurs suplimentar solicitând casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii pretenției privind constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să plătească pensia și restanțele la plata pensiei începând cu 01 ianuarie 2017, cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată, motivând că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material.

A menționat că instanța de judecată a apreciat greșit circumstanțele de fapt, precum și a interpretat eronat normele de drept material la examinarea cauzei.

A susținut că atât în raportul înaintat către Ministerul Afacerilor Interne cu statut de cerere prealabilă, cât și în motivarea cererii de chemare în judecată se regăsește invocarea temeiniciei sistării pensiei.

A indicat că în dispozitivul ordinului nr.11 ef din 23 ianuarie 2017 cu privire la restabilirea în funcția anterior deținută nu se conține o dispoziție expresă cu privire la sistarea pensiei din momentul restabilirii în funcție. Astfel, pîrîtul abuziv dispune sistarea pensiei începând cu 01 ianuarie 2017, iar restabilirea în funcție se face peste 22 de zile. Prin sistarea pensiei, angajatorul l-a lipsit pe Alexandru Dumbrăveanu fără pensie pentru perioada de 22 de zile cunoscând la acel moment că urmează să fie angajat începând cu data de 23 ianuarie 2017. În acest context chiar și considerând acțiunea MAI legală, această acțiune urma să fie dispusă după restabilire în funcție și anume începând cu data de 23 ianuarie 2017, sau începând cu prima zi a lunii următoare și anume începând cu 01 februarie 2017. Or, în asemenea circumstanțe angajatorul era conștient că nu v-a putea opera anumite modificări în dosarul de pensionare, iar dosarul personal privind acordarea pensiei lui Alexandru Dumbrăveanu, nefiind transmis nici până în prezent Casei Naționale de Asigurări Sociale.

A susținut că Alexandru Dumbrăveanu, nu activează în organele MAI și nici pensie viageră nu primește.

A reiterat că instanța de apel eronat a raportat condiționalitatea stabilită la art. 2 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, prin care dreptul la stabilirea pensiei se obține doar după eliberarea din serviciu. Or, această situația a și avut loc, și conform art.13 lit.a) din legea enunțată, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani. Astfel, Legea nr.1544 din 23 iunie 1993, prevede dreptul la pensie pentru vechime în serviciu al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și nu pentru limita de vârstă.

La 28 februarie 2020 de către Casa Națională de Asigurări Sociale a fost depusă referință pe marginea recursului declarat de către Alexandru Dumbrăveanu, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La 12 martie 2020 de către Ministerul Afacerilor Interne a fost depusă referință pe marginea recursului declarat de către Alexandru Dumbrăveanu, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 27 noiembrie 2019, fiind recepționată de către Ministerul Afacerilor Interne la 07 ianuarie 2020 (f.d.187, vol.II) și de către Alexandru Dumbrăveanu la 30 ianuarie 2020 (f.d.191, vol.II). Astfel, recursurile depuse la 03 decembrie 2019 și 17 februarie 2020 de către Ministerul Afacerilor Interne și recursurile depuse de către Alexandru Dumbrăveanu, reprezentat de avocatul Vasile Geru la 27 decembrie 2019 și 17 februarie 2020, sunt în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a numit cererile de recurs declarate de Ministerul Afacerilor Interne și de către Alexandru Dumbrăveanu, reprezentat de avocatul Vasile Geru pentru examinare în complet de 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând și analizând argumentele invocate în cererile de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne și de către Alexandru Dumbrăveanu, reprezentat de avocatul Vasile Geru, întemeiate și urmează a fi admise cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Totodată, conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Pentru început, instanța de recurs recapitulează esența litigiului.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele ierarhic inferioare se atestă că prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 decembrie 2014 Dumbrăveanu Alexandru a fost restabilit în funcția de locțiitor al comandantului, șef secție acoperire și intervenție al Brigăzii de Poliție cu destinație cu destinație specială „Fulger” a IGP al MAI. Prin aceeași hotărâre, în beneficiul reclamantului, de la Ministerul Afacerilor Interne, a fost încasat salariu pentru absența forțată de la lucru în mărime de 160 277 de lei (f.d. 37, vol. I).

La 31 decembrie 2015, Ministrul de Interne a emis ordinul nr. 300ef cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 decembrie 2014 (f.d. 90, vol. I).

La 28 decembrie 2016, prin adresa cu nr. 15/3-2012 Direcția generală economie și finanțe a MAI a informat reclamantul despre faptul că pensia îi va fi suspendată începând cu 01 ianuarie 2017 în baza ordinului MAI nr. 300 din 31 decembrie 2015 (f.d. 49, 90, vol. I).

La 15 februarie 2017, șeful DGEF a MAI a informat executorul judecătoresc că din salariul de 160 277 de lei, urmează a fi reținut impozit în sumă de 25 589,46 de lei (f.d. 48, vol. I).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată la 27 aprilie 2017, ulterior pe parcursul judecării cauzei concretizată prin cererea din 10 octombrie 2019,

reclamantul a solicitat: - restituirea sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.064-648/16 din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească; - încasarea sumei în mărime de 123 253,13 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017; - încasarea salariului mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 233 064, 53 de lei reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 9 306, 40 de lei, precum și a penalității calculate pentru neplata în termen a salariului în mărime de 283 104,34 de lei (0,1% pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 17 august 2017 și 0,3% pentru perioada 18 august 2017 până la 30 martie 2018); - constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne; - obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să plătească pensia și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017; - repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei; - restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3 000 de lei.

Judecând cauza, prima instanță, prin hotărârea din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la Ministerul Afacerilor Interne salariul mediu lunar pentru absența forțată în sumă de 199 453,68 de lei pentru perioada 17 decembrie 2014 - 23 ianuarie 2017 și penalitatea calculată pentru neplata în termen a salariului în mărime de 279 021 de lei, constatată ca fiind ilegală sistarea plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne la 01 ianuarie 2017 cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i achite pensia stabilită de MAI și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017, încasată suma în mărime de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral de la Ministerul Afacerilor Interne, precum și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3 000 de lei, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 februarie 2019 în partea respingerii pretențiilor cu privire la restituirea sumei în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.064-648/16 din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească; - încasarea sumei în mărime de 123 253,13 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017, și admiterea pretențiilor cu privire la - încasarea salariului mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 199 453, 68 de lei reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 7 964,32 de lei, precum și a penalității calculate pentru neplata în termen a salariului în mărime de 279 021 de lei; - constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne; - obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să plătească pensia și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017, și s-a emis în această parte o nouă decizie, prin care s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul lui Dumbrăveanu Alexandru: - suma în mărime de 25 589,46 de lei cu titlu de

impozit, calculat și reținut în cadrul procedurii de executare nr.064-648/16 din 16 februarie 2016 asupra plății salariale în mărime de 160 277 de lei dispusă spre achitare prin hotărârea judecătorească; - suma în mărime de 123 253,13 de lei cu titlu de penalități calculate pentru neachitarea în termen a sumei în mărime de 160 277 de lei cu titlu de salariu dispus spre achitare prin hotărârea judecătorească pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 23 ianuarie 2017; - salariu mediu lunar pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 decembrie 2014 – 23 ianuarie 2017 în sumă de 233 064,53 de lei, reieșind din salariu mediu lunar în mărime de 9 306, 40 de lei, cu reținerea cotizațiilor și impozitelor prevăzute de lege; - suma în mărime de 283 104,34 de lei penalitatea calculată pentru neplata în termen a salariului în mărime de 233 064,53 lei (0,1% pentru perioada 17 decembrie 2014 până la 17 august 2017 și 0,3% pentru perioada 18 august 2017 până la 30 martie 2017).

S-au respins pretențiile cu privire la constatarea ilegalității sistării plății pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să plătească pensia și restanțele la plata pensiei, începând cu 01 ianuarie 2017, ca neîntemeiate.

S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 februarie 2019 în partea admiterii pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral și restituirea cheltuielilor judiciare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, soluția dată de către instanța de apel este greșită, fiind stabilită greșit starea de fapt în prezenta cauză, aplicând și interpretând eronat normele de drept procedural și material pertinente, motiv din care recursurile urmează a fi admise.

Instanței de judecată îi revine obligația de asigurare a protecției efective a drepturilor, obligație ce rezultă din art. 219 din Codul administrativ, potrivit căruia instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Astfel, prin prisma prevederilor legale enunțate instanța de judecată urma să constate și să verifice toate circumstanțele și argumentele relevante cazului, care au importanță pentru stabilirea corectă a caracterului raportului juridic litigios dedus judecării, inclusiv de a supune aprecierii și alte circumstanțe ale cauzei, în partea ce ține de fondul cauzei, în măsura în care acestea sunt confirmate prin probe admisibile

și pertinente soluționării corecte a litigiului, în mod special determinarea corectă a momentului executării hotărârii judecătorești din 17 decembrie 2014.

Subsecvent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că în lipsa unor probe incontestabile, care să ateste cu certitudine momentul executării hotărârii din 17 decembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și încetării procedurii de executare, instanța nu poate da o apreciere justă și obiectivă cu privire la calculele și sumele pretinse de către reclamant.

Mai mult, Colegiul remarcă că prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 11 ef. din 23 ianuarie 2017 cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău în privința lui Dumbrăveanu Alexandru, nu se atestă și executarea efectivă a hotărârii menționate, cum nici referitor la ordinul nr. 300 ef. din 31 decembrie 2015 emis de MAI cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău în privința lui Dumbrăveanu Alexandru, nu se atestă că a fost executat, din care motiv, nu este clar și nu poate fi stabilit momentul exact la care a fost executată totuși hotărârea din 17 decembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău or, pretențiile reclamantului rezultă în mod special din neexecutarea hotărârii menționate, respectiv toate calculele cu privire la sume și plăți restante, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, succedate și de încasarea penalităților, urmau să fie determinate și apreciate în funcție de data executării sau neexecutării hotărârii judecătorești vizate.

În acest sens, Colegiul consideră imperios de notat prevederile art. art.153, 24 din Codul de executare, care prescriu efectele neexecutării hotărârii prin reabilitarea salariatului la locul de muncă, cât și modalitatea de calcularea dobânzilor, penalităților și altor sume rezultate din întârzierea executării, iar în funcție de răspunsul în ce măsură prevederile legale enunțate au aplicarea raportului litigios în cauză, instanța de apel necesita și să decidă asupra pretențiilor reclamantului Alexandru Dumbrăveanu. Tot aici, reieșind din natura și caracterul pretențiilor reclamantului, instanța de apel urma să verifice legalitatea și temeinicia și, prin prisma prevederilor art. 330 Codul muncii, a Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21.04.2011.

Astfel, contrar standardelor procedurale recunoscute, instanța de apel a soluționat prezenta cauză fără să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

La capitolul dat, instanța de recurs reține că, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse judecării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Se accentuează că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei diferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se pronunța în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz contra Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în repetate rânduri necesitatea motivării hotărârilor judecătorești, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar, de asemenea, obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (speța Fomin contra Moldovei, hotărârea din 11 octombrie 2011).

În acest sens, se reține că, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European).

Sub aspectul celor relatate se constată că instanța de recurs, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz, fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Din considerentele arătate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de către Ministerul Afacerilor Interne și Alexandru Dumbrăveanu, reprezentat de avocatul Vasile Geru, de a casa integral decizia din 27 noiembrie 2019 cu restituirea cauzei la instanța de apel, pentru o nouă judecare în ordine de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

d e c i d e :

Se admit recursurile declarate de către Ministerul Afacerilor Interne și de către Alexandru Dumbrăveanu, reprezentat de avocatul Vasile Geru.

Se casează decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Dumbrăveanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenienți accesorii Inspectoratul General al Poliției și Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger” cu privire la restituirea sumei, încasarea penalității pentru neachitarea salariului, încasarea salariului mediu lunar pentru absența forțată de la muncă, constatarea ilegalității sistării plății pensiei, obligarea achitării pensiei și a restanței la plata pensiei, repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Victor Burduh